

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Michoinová, Dagmar
Příprava vápenných malt v péči o stavební památky / Dagmar Michoinová. -- 3. vydání.
-- Praha : Informační centrum ČKAIT : Národní památkový ústav, 2020. -- 80 stran
Obsahuje bibliografii a rejstřík

ISBN 978-80-88265-23-8 (IC ČKAIT ; brožováno). -- ISBN 978-80-7480-147-1 (NPÚ ; brožováno)

* 666.971.3 * 691.53-033.22 * 693.62 * 719 * (035)

-- vápenné malty

-- omítky

-- památková péče

-- příručky

691 - Stavební hmoty [19]

Příprava vápenných malt v péči o stavební památky

Ing. Dagmar Michoinová, Ph.D.

Odborné posouzení: Ing. Václav Jandáček

Vydalo Informační centrum ČKAIT, s. r. o., Sokolská 15, 120 00 Praha 2,
jako 385. publikaci ČKAIT

a

Národní památkový ústav, Valdštejnské nám. 3, 118 01 Praha 1.

3. vydání

Odpovědná redaktorka: Ing. Šárka Janoušková

Grafická úprava a sazba: Michal Špatz

Návrh obálky: Michal Špatz

Tisk a knihařské zpracování: Nová tiskárna Pelhřimov, spol. s r. o.,
Krasikovická 1787, Pelhřimov

Počet stran: 80

Praha, 2020

© Informační centrum ČKAIT, s. r. o.

ISBN (IC ČKAIT): 978-80-88265-23-8

ISBN (NPÚ): 978-80-7480-147-1

www.ic-ckait.cz

Obsah

Předmluva ke třetímu vydání (2020) 5

Předmluva k druhému vydání (2014) 6

Předmluva k prvnímu vydání (2006) 7

1 Slovo úvodem 9

2 Základní pojmy 11

2.1 Vápno a jeho podoby 11

2.2 Vápenná malta 14

2.3 Vápenná omítka 14

3 Vápenný cyklus 15

3.1 Vápence – suroviny pro výrobu vápna 16

3.2 Pálení vzdušného vápna 16

3.3 Hašení vápna 18

3.4 Terminologická vsuvka 21

3.5 Uložení a odležení vápenného pojiva 21

3.6 Příprava a použití vápenné malty 24

3.7 Tuhnutí a tvrdnutí vápenné malty 24

4 Podmínky pro přípravu a použití vápenné malty 26

4.1 Kvalitní suroviny 26

4.2 Klimatické požadavky pro přípravu a použití malty 33

4.3 Další omezení pro použití vápenných malt 35

4.4 Složení vápenné malty 38

4.5 Bezpečnost práce při přípravě vápenných malt 40

4.6 Faktor času při přípravě vápenných malt 40

5 Některé historické postupy přípravy vápenných malt 42

5.1 Příprava malty z vápenné kaše podle historických pramenů 42

5.2 Příprava malty ze suchého hydrátu podle historických pramenů . . . 44

5.3 Příprava malty z nehašeného vápna podle historických pramenů . . 44

6 Příprava staveništní vápenné malty – rozdíly v tradičním
a moderním přístupu 49

6.1 Množství záměsové vody 49

6.2 Odležení čerstvé vápenné malty 54

6.3 Míchání malty 57

6.4	Příprava podkladu vlhčením	60
6.5	Rovnoměrnost při nanášení	61
6.6	Optimalizace podmínek pro tvrdnutí vápenných materiálů.	62
7	Zásady péče o historické omítky	68
8	Slovo závěrem	71
9	Literatura	73
10	Rejstřík podle čísel odstavců	75
	Poděkování.	78

Předmluva ke třetímu vydání (2020)

Od roku 2006 již ve třetím vydání vychází odborná publikace Příprava vápenných malt v péči o stavební památky v oboru uznávané autorky Dagmar Michoinové. Záslužný záměr Informačního centra ČKAIT znovu vydat žádaný titul svědčí o zvyšujícím se zájmu o hlubší seznámení s tradičními technologiemi. To, že opravy a rekonstrukce objektů historického stavebního fondu vyžadují znalost tradičních stavebních postupů i schopnost využívat přírodních materiálů, je stále zapotřebí znovu opakovat, a to nejen v odborných kruzích. Zájem o téma přípravy vápenných omítek ve fundovaném podání zkušené autorky k tomu významně přispívá.

Dagmar Michoinová se z pozice vedoucí technologické laboratoře Národního památkového ústavu, jako jedna z mála našich takto zaměřených odborníků, systematicky zabývá zkoumáním tradičních vápenných materiálů v rámci dlouhodobého vědeckého výzkumu. Poznatky její badatelské činnosti vynesly autorce uznání i v mezinárodním měřítku, jak dokládá zájem o její účast na mezinárodních konferencích a workshopech i její rozsáhlá publikační činnost. Pro vzhled do tématu hraje důležitou roli, že v sobě spojuje dvě profese: památkového technologa a památkáře. Na rozdíl od řady badatelů se však Dagmar Michoinová se stejnou důkladností a zaujetím věnuje nejen prosazování tradičních technologií v praxi, ale i popularizaci tématu. Připomínám podíl autorky při výuce budoucích architektů na Fakultě architektury ČVUT v Praze, účast při obnovách památek, nebo účtyhodnou odborně popularizační aktivitu v rámci záslužné a v našich podmínkách ojedinělé akce „Netušené souvislosti“. Nelze při této příležitosti opomenout praktickou výuku v terénu pořádáním Letních škol památkové technologie, zejména akcí zaměřených na poznání, restaurování i obnovu vápenných omítek. Úspěšné završení sedmého ročníku Letní školy a setrvalý zájem památkářů, projektantů, studentů architektury i vlastníků památek je potvrzením smyslu vynakládaného úsilí.

Obsah třetího vydání publikace Příprava vápenných malt v péči o stavební památky doplnila autorka o nové poznatky, které výtěžila jak ze své dlouhodobější výzkumné činnosti, tak i z praxe. Věřím, že tak jako v případě prvního a druhého vydání, i nyní publikace najde četné čtenáře, kteří nejen ocení, ale mnozí i využijí poznatky důležité pro šetrné opravy historického stavebního fondu a zejména našich památek.

prof. Ing. arch. akad. arch. Václav Girs
prezident Českého národního komitétu ICOMOS